

[Landbrugsministeren.]

villige tilslutning til lovforslaget om mælkekontrollen. De fleste af de rejste spørgsmål har været af teknisk art, og jeg tror, de fleste af dem egner sig bedst til at diskuteres i udvalget. Der er dog lige et par enkelte ting, jeg gerne vil gøre en bemærkning til.

Hr. Chr. Rasmussen havde truffet nogle landmænd, der gerne fortsat ville have lov til at betale for besætningskontrollen. Ja, det er nok en enlig svale, for jeg tror ikke, jeg bliver overrendt af deputationer, der vil kræve selv at få lov at betale, men i øvrigt har jo princippet i lovforslaget været, at den kontrol, man forlanger fra det offentlige side, må det offentlige også betale.

Og så lige en bemærkning til hr. Søren Jensen, der fremsatte det spørgsmål, der vist er blevet modsagt af enkelte af ordførerne, om jeg tror, der er dyrlæger nok. Jeg tror ikke, at dette lovforslag meget vedrører spørgsmålet, om der er dyrlæger nok eller ej. Når man inddrager de sidste procent af de besætninger, der leverer konsummælk under dyrlægekontrol, men så samtidig nedskærer de obligatoriske tilsyn med besætningerne, så kommer det nok stort set til at gå lige op. I øvrigt er det jo sådan, at hovedparten af det arbejde, der udføres med mælkekontrollen i de forskellige kommuner på laboratorier, udføres i dag af andre end dyrlæger, nemlig af teknisk personale, så jeg tror ikke, at antallet af dyrlæger sådan set kommer til at spille nogen rolle. Men man kunne jo i denne som i mange andre sager komme ind på den diskussion, om det altid er nødvendigt at have så højt kvalificeret arbejdskraft til at udføre arbejdet.

Til fru Gunhild Due, der omtalte mælken til smørret, vil jeg bare sige, at hvis man skulle have den mælk under den samme kontrol som konsummælken, ville det i realiteten betyde ikke en kontrol alene for konsummælk, men den totale kontrol med samtlige besætninger her i landet, og det tror jeg nok ville være et for stort økonomisk og uoverkommeligt arbejde at få draget ind på nuværende tidspunkt.

Indenrigsministeren (*Hans Hækkerup*):
Også jeg takker for tilslutningen til det af mig fremsatte lovforslag.

Fru Gunhild Due spurgte mig direkte, om

vi kan vente bekendtgørelsen om forhandlinger om mælk og mælkeprodukter i indeværende folketingsår, altså inden udgangen september. Det kan jeg ikke love. Jeg regner med, at betænkningen fra udvalget foreligger i meget nær fremtid, men derefter begynder jo det, vi kalder remisbehandlingen, og den bliver omfattende og tager nogen tid.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at de to lovforslag henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov om erhvervs-mæssig uddannelse af ikke-faglærte arbejdere.

(Lovforslaget (nr. 120) findes i tillæg A. sp. 1399, fremsættelsen i tidenden sp. 3455).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Anker Jørgensen: Arbejdsministeren har fremsat forslag til ændring i loven om uddannelse af ikke-faglærte, og det sigter på at ændre bestemmelserne for tabt arbejdsfortjeneste, når man deltager i dagkursus. Forholdet er jo det, at de ikke-faglærte, der deltager i disse dagkursus, får i dagpenge det samme, som gælder ved arbejdsløshed i henhold til lov om offentlig arbejdsløshedsforsikring, men derudover får forsørgere et særligt tillæg på 50 pct.

Da vi for et år siden forlængede loven og forlængede den uændret, blev der bl. a. fra vor partigruppens side stillet det spørgsmål, om ikke det kunne være muligt at få nogle ændringer på dette forhold særlig med henblik på, at ikke-forsørgere skulle have det samme 50 pct.-tillæg, når de deltog i disse kursus,

[Anker Jørgensen.]

På samme måde rejste jeg dette spørgsmål i november 1965, og ved begge disse lejligheder har arbejdsministeren givet udtryk for en positiv indstilling dertil. Begrundelsen var naturligvis den, at det, det drejer sig om, eller det, det ikke mindst drejer sig om, er spørgsmålet om at få flere unge til at deltage i disse kursus for ikke-faglærte. Naturligvis kan der også være unge blandt forsørgerne, men der er jo ingen tvivl om, at de fortrinsvis findes blandt ikke-forsørgerne. Der er heller ingen tvivl om, at det vil være en fordel rent investeringsmæssigt set, om langt flere unge deltog i disse kursus. Arbejdsministerens lovforslag imødekommer det synspunkt, som på forskellig måde er fremkommet her i salen, og jeg kan altså på den socialdemokratiske gruppes vegne hilse dette forslag med tilfredshed.

Jeg vil dog gerne benytte lejligheden til at pege på nogle enkelte ting. For nogen tid siden forhøjede vi her i tinget understøttelsessatserne med virkning fra 1. februar i år — altså fra et tidligere tidspunkt, end man normalt forudsatte. Jeg vil gerne pege på, at selv om disse understøttelsessatser reguleres i overensstemmelse med lønudviklingen, reguleres de alligevel med en stor forsinkelse, og vi har vel også lov at sige, at det forhold, hvorefter de reguleres, ikke er tilfredsstillende. Netop med den velstandsudvikling, der i øvrigt har fundet sted, ville det være rimeligt, at der skete noget på dette område. Jeg håber med andre ord, at den arbejdsløshedskasserevision, som trænger sig på, meget snart må komme for her i tinget, således at der kan ske ændringer på dette område. Dette vil netop have betydning for dagpengespørgsmålet for dem, der deltager i uddannelseskursus inden for denne lovs rammer.

En ting, jeg også gerne vil have lov at pege på og udtrykke tilfredshed med, er, at landbruget nu er kommet med i den forstand, at der er oprettet et brancheudvalg for uddannelse af ikke-faglærte i landbruget. Ganske vist har der hidtil været uddannelse på dette område — jeg tænker her på uddannelse på statens specialarbejderskoler — men der er ingen tvivl om, at der er brug for en mere intensiv uddannelse, og det er derfor godt, at landbruget er kommet med.

Jeg vil også pege på noget, som jeg synes der ikke er sket noget med. Ved behandlingen af loven for et år siden var jeg inde på det spørgsmål, om man ikke kunne tænke sig oprettet et brancheudvalg fortrinsvis for den kvindelige arbejdskraft, der er eller burde være i den offentlige sektor, f. eks. til assistance på aldersdomhjem og forskellige forsorgsinstitutioner ved madlavning, plejearbejde og den slags ting. Jeg tror, det er et område, der også trænger til at komme under lup; der er brug for system i uddannelsen her. Jeg er klar over, at der også her foregår uddannelse, som kommunerne og andre selv foranstalter; men der er behov for en yderligere uddannelse.

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at den lovgivning, vi her har til behandling, jo er udtryk for service både over for det offentlige og i høj grad også over for hele den private sektor og det private erhvervsliv. På denne baggrund er den service, det offentlige her yder, noget, som vi fra tingets side må lægge vægt på bliver så effektivt som overhovedet muligt.

Med disse bemærkninger, hvormed jeg med tilfredshed hilser det lovforslag, arbejdsministeren har fremsat, kan jeg sige, at vi er stemt for ændringen, og skulle der fra anden side være ønske om udbalgsbehandling, vil vi naturligvis deltage positivt heri.

Peter Larsen: Da mit partis ordfører, hr. Axel Kristensen, er forhindret i at være til stede, skal jeg i hans sted gøre nogle ganske enkelte bemærkninger ved lovforslagets første behandling.

Jeg kan være helt enig med den foregående taler i, at vi må udvise al den interesse, vi overhovedet kan, for at fremme de forskellige uddannelsesformer, og det er jo en bestræbelse i den retning, lovforslaget tilsligter. Men spørgsmålet er, om den fremgangsmåde, arbejdsministeren her vælger, er den rigtige. Man kan ikke undgå at komme til at fundere en lille smule over, om det er rimeligt fuldt ud at ligestille disse to grupper, forsørgere og ikke-forsørgere. Jeg er klar over, at der er en række specielle forhold, der måske navnlig for kvindernes vedkommende spiller ind, og som gør problemet vanskeligt. Men man må efter vor opfattelse hæfte sig ved, at forskellen i levevilkårene for disse to grupper for det første jo er ret stor. Forsør-

[Peter Larsen.]

gernes forpligtelser er betydelig mere omfattende end ikke-forsørgernes. Jeg er klar over, at fuld ligestilling ikke opnås, al den stund arbejdsløshedslovens særlige regler på forhånd giver mere til forsørgerne; men jeg synes, at dette spørgsmål nærmere bør overvejes.

Dernæst må der i en afvejning af disse spørgsmål indgå den betragtning, at selv om de yngre kursister vel ikke hidtil har haft mulighed for at få en højere løn efter gennemgået uddannelse, ligger det i sagens natur, at de fremover må kunne forvente det; derfor må de selv være interesseret i at — og kan vel også — bringe et økonomisk offer, der er større end det, forsørgerne er i stand til at yde under hensyn til de forpligtelser, de har over for familien under uddannelsen. Jeg synes også, vi i en afvejning af disse spørgsmål må se på, hvordan vi stiller andre unge, som i de allerfleste tilfælde også må yde et økonomisk offer, når de går ind i en uddannelse.

Vi vil meget gerne fra venstres side drøfte disse ting i et udvalg for om muligt at finde frem til det helt, rigtige slutresultat, således at vi også kan sætte handling bag ordene om at bidrage til at fremhjælpe så gode uddannelsesforhold som muligt. Jeg vil gerne i denne forbindelse understrege, at det er ikke beløbenes størrelse, vi hæfter os ved; vi ønsker blot at forsøge at få skabt den fornødne ligestilling. Det er altså mere principperne i selve lovforslaget, vi gerne vil overveje lidt nærmere.

Jeg skal ikke her gå ind på en større debat om selve loven og dens virkninger. Men der er et enkelt forhold, jeg gerne vil drage frem her alligevel, og det er spørgsmålet om kvindernes deltagelse i kursusvirksomhed. Det er lidt trist at se, at af de godt 11.000 deltagere, der har været sidste år, var der kun ca. 700 kvinder. Jeg er ikke helt sikker på, at det alene skyldes de forskellige tilskudssatser mellem forsørgerne og ikke-forsørgerne, selv om det vel nok spiller en vis rolle for nogle af dem, vel navnlig de yngre, og jeg vil derfor gerne spørge, om man fra brancheudvalgenes side har gjort tilstrækkeligt for at skabe mulighed for, at kvinderne i højere grad kan få lejlighed til at komme til kursus, med andre ord om man har oprettet kursus i tilstrækkeligt omfang til,

at også kvinderne kan tillokkes. Har muligheden været til stede? Jeg er klar over, at denne sag ikke egner sig til en udpensling ved første behandling, men har følt, at jeg måtte nævne det for lige som at få præciseret, hvor ansvaret ligger i denne sag. Venstre vil meget gerne have også disse forhold undersøgt med henblik på at afhjælp de mangler, der eventuelt, i hvert fald for os at se, er på dette område.

Jeg skal i øvrigt ikke gøre flere bemærkninger. Det er jo ikke den store revision, der lagt op til; den må vente. Jeg har imidlertid lige nævnt disse problemer og skal sluttelig sige, at venstre ønsker en udvalgsbehandling, hvor vi kan se på disse spørgsmål og overveje, om det er den helt rigtige fremgangsmåde, der her er valgt.

Knud Bro: Vi står her over for et lille hjørne af noget af det, som er ved at trænge sig ind i vor bevidsthed som værende helt afgørende for det moderne samfund, nemlig at alle fra toppen til bunden får den bedste mulighed for at uddanne sig til det, der er brug for, og til det, de gerne selv vil bruges til. Den opgørelse, som findes i bemærkningerne til lovforslaget, tyder jo på, at kårerne for visse grupper af unge er for dårlige, og vi vil derfor meget gerne deltage i en drøftelse af, hvordan disse forhold kan afhjælpes. Vor indstilling til ministerens forslag er altså positiv. Allerede i grundbeløbene har man imidlertid skelnet mellem forsørger og ikke-forsørger, så det er et spørgsmål, om man skal føre denne skelnen videre, men vi er altså positivt indstillet til en videre drøftelse.

Svend Haugaard: Jeg kan være enig med de tidligere ordførere i, at det både for samfundet som helhed og for de ufaglærte arbejdere, som skal have mulighed for at deltage i kursus, er vigtigt, at de flest mulige får den bedst mulige uddannelse. For samfundet har det ikke mindst interesse med hensyn til byggefagene, fordi der her er brug for folk, der kan løse en række specialopgaver til støtte for en rationalisering af byggeriet og dermed et større byggeri samt mulighed for billigere byggeri. I det hele taget må det være i samfundets interesse, at der sker en forøgelse af produktionen, således som det er muligt ved en forøget

[Svend Haugaard.]

teknisk uddannelse, og det er derfor helt i sin orden, at der ydes støtte fra samfundet hertil. Det er også i sin orden, at der ydes en støtte, som er stor nok til at friste tilstrækkeligt mange. Ikke mindst hvad angår de ufaglærtes gruppe, hvis jeg må sige det sådan, har vi på fornemmelsen, at det er en af de grupper i samfundet, som måske koster samfundet mindst med hensyn til uddannelse.

I den hidtidige lovgivning har der været en sontring imellem forsørgere, der får 50 pct. ekstra til understøttelse, og ikke-forsørgere, som ikke får denne ekstra halvdel. Det har været en uret imod gifte kvinder, som altså i denne forbindelse ikke betragtes som forsørgere. Dette kunne måske forsvares før i tiden, men så afgjort ikke i dag. Lidt anderledes ligger det med de helt unge, som kun har sig selv at tænke på, og som egentlig burde kunne klare sig efter de hidtidige forhold. Den forventede højere fortjeneste efter kursus, som dog bliver en realitet for de fleste, samt den tilfredsstillelse, der ligger i, at man får en bedre uddannelse og en større dygtighed, skulle vel egentlig være drivkraft nok, og det er det da heldigvis også for mange både til disse kursus og til andre kursus af længere varighed.

Nu blev landbruget nævnt før. Der er jo mange unge, der tager på landbrugsskole og selv betaler en stor del af udgiften dertil uden at få nogen form for kompensation for tabt arbejdsfortjeneste. Det gælder også i høj grad en stor del unge, som uden nogen som helst fornemmelse af, at det kan give højere fortjeneste i penge, tager på andre og meget længere kursus som f. eks. højskolekursus.

Vi erkender imidlertid fra det radikale venstres side, at der nok skal lidt mere til her, for at man er i stand til at få tilstrækkelig mange til at tilslutte sig kursus, og vi kan derfor tiltræde lovforslaget, ikke mindst med henblik på, at det er de ufaglærte, det drejer sig om. Jeg skal dog måske lige spørge, om der ikke er en mulighed for, at man igennem et bedre oplysningsarbejde også her har en mulighed for at skabe en større interesse for tilslutning til kursus.

I denne forbindelse kan jeg ikke lade være med at pege på, at der er en anden stor gruppe — en gruppe, som meget nødigt

skulle blive mindre — som tager 4 års læretid under meget betydelige økonomiske vanskeligheder. Der har hidtil været nok i forhold til de lærepladser, der var til rådighed, men det kunne jo da tænkes, at én og anden fra denne gruppe overvejede, om det nu kunne betale sig at påtage sig de meget store byrder med 4 års læretid, hvis det viser sig, at få ugers specialkursus med delvis erstatning for tabt arbejdsfortjeneste kan give omtrent den samme indtjening. Dette er ikke udtryk for, at vi mener, at forholdene for de korte kursus på nogen som helst måde skal forringes, men at man måske skulle tænke lidt på at tage forholdene for de andre, lærlingene, op til overvejelse.

Chr. Madsen: Vi er tilfreds med, at arbejdsministeren fremsætter dette lovforslag, ligesom vi er positivt indstillet til en hurtig behandling heraf. Da vi sidst diskuterede denne sag, fremførte vor ordfører nøjagtigt det samme, og arbejdsministeren lovede, at lovforslag skulle fremkomme ret hurtigt. Nu har vi altså lovforslaget til behandling, og så kommer vi til at stå i en diskussion om forsørger- og ikke-forsørgerbegreberne. Jeg har den opfattelse, at disse begreber skulle slettes af lovgivningen, i særdeleshed af lovgivningen om arbejdsløshedsforsikring.

Når en ung mand er 18 år og han kommer ind i en eller anden organisation eller han ikke kommer ind i en organisation — det er i og for sig ligegyldigt i denne forbindelse — men kommer ind på en arbejdsplads og er dygtig nok, så er der ikke forskel på hans løn og den mands, der er forsørger; spørgsmålet er, om han har kvalifikationerne. Derfor mener jeg, at vi også på andre områder må have disse to begreber ud af lovgivningen; når man gør noget for at uddanne sig, hvorfor skal der så være forskel på forsørgeren og ikke-forsørgeren? Jeg ser sådan på det, at forsørgerbegrebet og ikke-forsørgerbegrebet, der er kommet ind i vor arbejdsløshedslovgivning for en menneskealder siden, er noget, vi hurtigst muligt må have ud af lovgivningen igen.

Arbejdsministeren siger i slutningen af sin skriftlige fremsættelse, at man fra visse kredse har rejst spørgsmålet om fuld erstat-

[Chr. Madsen.]

ning for tab af indtægt og arbejdsmuligheder i den tid, de unge søger uddannelse, men at han ikke mener, man på nuværende tidspunkt kan fremsætte forslag herom. Det i sig selv siger, at ministeren er om ikke fuldt ud, så i hvert fald i nogen grad enig med mig i mine betragtninger; jeg tror da heller ikke, man på nuværende tidspunkt kan stille forslaget, men jeg tror på, at der er store muligheder for, at man kan komme ind på den tankegang, når vi i 1967-68 skal have lovgivningen op til revision. Jeg vil tro, at man til den tid er kommet så langt frem i sine betragtninger, at man ser mere frimodigt på begrebet erstatning for tabt arbejdsfortjeneste både for dem, der søger uddannelse, og dem, der i arbejdsløshedsperioder skal omstille sig til nyt arbejde, når det moderne samfund udvikler sig således, at det bliver nødvendigt; jeg tror, man da vil mene, at det er et rimeligt krav at stille, at der skal gives erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Med disse ord vil jeg anbefale lovforslaget; jeg regner med, at vi i udvalget kan få nærmere oplysninger vedrørende de unges uddannelse og i særdeleshed de ufaglærte kvinders; for det er rigtigt, hvad andre ordførere har sagt, at på det område forsynder vi os nok meget, og på det område kan der sikkert gøres mere, end vi i øjeblikket kan overse.

Erik Østergaard: Med den stærke udvikling, der i den nyere tid har fundet sted inden for industrien og praktisk talt inden for alle fag, vil det sikkert være både ønskeligt og nødvendigt at opretholde disse kursus med uddannelse af ikke-faglærte. Industrien og erhvervene i det hele taget har jo brug for disse folk, og det må betragtes som en fordel, at de, der har deltaget i kurserne, på basis heraf kan opnå en bedre stilling og en højere løn; alt dette vil vi fra mit parti se på med velvilje og forståelse.

Af det foreliggende lovforslag og bemærkningerne hertil fremgår det, at man kort

sagt vil have udjævnet den forskel, der hidtil er kommet til udtryk gennem begreberne forsørger og ikke-forsørger. I bemærkningerne er der gjort rede for, hvad der er ydet deltagerne i disse kursus gennem de forskellige tilskud; jeg ser heraf, at den kursUSDeltager, der er forsørger, omtrent får dækning for den løn, han kunne have tjent ved at være i arbejde, og at den, der er ikke-forsørger, får et noget mindre beløb. Jeg finder det rimeligt, at den mand, der er forsørger, og som søger disse kursus i den hensigt at forbedre kårene for sig og sin familie, får dækning for den tabte arbejdsfortjeneste.

For ikke-forsørgerne, der i de fleste tilfælde er yngre, ligger sagen væsentligt anderledes, og når tallene fra denne gruppe kursUSDeltagere ikke er særlig store, er grunden sikkert den, at for dem står lærepladser i andre fag endnu åbne på grund af deres lidt yngre alder. Det er forholdsvis let for ikke-forsørgeren at deltage i disse kursus, han har ingen familie at være afhængig af, undervisning og ophold på skolerne er fri, og kan han så opnå at få omtrent fuld løn oven i hatten, ja, så kan det jo nok virke tiltrækkende på en del, måske ikke altid den bedste del. Man må desværre se i øjnene, at hvis man på den måde gør det alt for let for de lidt yngre årgange, frister man en del unge til at tage på disse skoler, uden at de måske derfor har til hensigt at lære noget; man kan jo nemlig udmærket godt være på disse skoler uden at lære noget. Jeg kunne måske sige desværre; men sådan er det jo.

De uafhængige kan ikke gå ind for den foreslåede ændring, idet vi mener, at den hidtil gældende ordning er fuldt tilstrækkelig, og at den anslåede merudgift på dette område med fordel kunne spares.

Arbejdsministeren (Erling Dinesen): Ja, lige med undtagelse af den sidste ordfører var der jo positiv stillingtagen til lovforslaget; det takker jeg for. Jeg forstår, at der nu bliver tale om et udvalgsarbejde,

[Arbejdsministeren.]

og derfor skal jeg ikke gå ind på alle de spørgsmål, som er rejst her, dem kan vi komme tilbage til i udvalget; men jeg vil dog gerne knytte enkelte bemærkninger til nogle af de ting, der har været fremført.

Jeg er enig med hr. Anker Jørgensen i, at selv om der er sket væsentlige forbedringer, er det stadig sådan, at understøttelsessatserne reguleres med en vis forsinkelse, og det er vel spørgsmål, som man arbejder med i det udvalg, som har til opgave at gennemføre en egentlig revision af arbejdsløshedslovgivningen. Jeg har for nylig fået en ny anmodning om at søge dette arbejde fremskyndet, og jeg har allerede talt med udvalgets formand herom.

Hr. Peter Larsen og flere andre har været inde på, om det er rimeligt at sidestille forsørgere og ikke-forsørgere. Det er allerede antydnet, at der jo ikke er tale om en fuld ligestilling, fordi understøttelsessatserne i sig selv er forskellige for forsørgere og ikke-forsørgere. Man kan vel ikke gøre det op, som hr. Peter Larsen gjorde, og sige, at ikke-forsørgerne, altså de unge, har sikkerhed for at få en højere løn efter at have gennemgået en sådan uddannelse. Det vil i mange tilfælde blive resultatet, lykkeligvis. Jeg mener simpelt hen, man må gøre det op på den måde, at skal vi klare de krav, som den stærke tekniske udvikling stiller til os, må vi under en eller anden form sikre, at en væsentlig større del af de unge går ind i denne uddannelse, end vi har oplevet indtil nu under de gældende vilkår. Det er for mig det helt afgørende her.

Det er også rigtigt, at det dels er de unge, det drejer sig om, og dels kvinderne, både de unge og de lidt ældre kvinder. Jeg tror, at hr. Peter Larsen har ret i, at der endnu ikke er oprettet tilstrækkeligt med kursus for kvinderne. Det er noget, vi har arbejdet med både i arbejdsministeriet og i uddannelsesrådet, hvor man har taget dette spørgsmål op over for de organisationer, som må føle en særlig interesse og en særlig forpligtelse på dette felt. Jeg tror, at vi med de ændringer, der sker her, får nye muligheder både for at sikre en øget tilgang til arbejdsstyrken og for at sikre nye muligheder for de kvinder, som i øjeblikket beskæftiges som ikke-faglærte i erhvervslivet.

Hr. Svend Haugaard fremhævede det ønskelige i at sikre et bedre oplysningsarbejde for øget tilslutning. Jeg tror ikke, jeg har holdt én tale, siden vi diskuterede dette problem sidst, uden at jeg har været inde på vigtigheden af dette. Også på anden måde er der både gennem fjernsyn, gennem radio, gennem propagandaarbejde for de instanser, som har med disse ting at gøre, spredt kendskab til disse forhold, men jeg er da helt enig i, at man kan sikkert gøre en hel del endnu, og det vil jeg meget gerne medvirke til.

Så er der spørgsmålet om lærlingenes forhold heroverfor. Jeg mener ikke, de ting kan helt sidestilles. Der kan være tale om et problem for dem, der er udlært for 5 år, for 10 år eller for 15 år siden, og det er baggrunden for det initiativ, som blev taget sidste år, hvor vi sikrede en bevilling til efteruddannelse af dem, som for nogle år siden har gennemgået en lærlingeuddannelse. For de lærlinge, som bliver uddannet i den aktuelle situation, er loven så rummelig og elastisk, at man har mulighed for hen ad vejen at føre uddannelsesreglerne à jour med den udvikling, der sker på arbejdsmarkedet. Når der kommer ny teknik, nye materialer og nye metoder, som skal bringes i anvendelse inden for erhvervslivet, ændrer man automatisk hen ad vejen uddannelsesreglerne i takt med denne udvikling.

Jeg tror ikke, man skal forestille sig, at man hverken helt eller delvis kan erstatte lærlingeuddannelsen med den uddannelse, der er tale om her, men lykkeligvis er det sådan, at mange tusinder af ikke-faglærte har fået bedre vilkår dels i kraft af denne uddannelse og dels i kraft af den tekniske udvikling, som i særlig grad har sat ind på områder, hvor man har været i stand til at anvende den ikke-faglærte arbejdskraft efter denne uddannelse.

Man har rejst spørgsmålet om forsørgerbegrebet, og hr. Chr. Madsen sagde, det burde slettes af arbejdsløshedsforsikringen. Også her vil jeg sige, at det er et af de vigtige spørgsmål, som man arbejder med forskellige steder, bl. a. i forbindelse med arbejdsløshedsforsikringen i det udvalg, jeg allerede har nævnt, og også kvindekommisionen er meget interesseret i problemerne om selve forsørgerbegrebet.

[Arbejdsministeren.]

Jeg skal ikke gå ind på flere af de andre spørgsmål, som har været nævnt. Jeg takker endnu en gang for den overvejende tilslutning og håber, vi inden så forfærdelig længe kan få lovforslaget gennemført her i tinget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Thestrup): Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændringer i lov for Færøerne om bekæmpelse af kønssygdomme.

Valgt blev: Dupont, Albertsen, Andreas Hansen, Boye Hansen, Poul Hansen (Grenå), Viola Nørlov, Orla Pedersen, Astrid Skjoldbo, Nathalie Lind, P. E. Eriksen, Thisted Knudsen, Ejner Kristensen, Gerda Møller, Gottschalek-Hansen, Langkilde, Else-Merete Ross og Vivike.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om tatovering.

Valgt blev: Camma Larsen-Ledet, Poul Dalsager, Boye Hansen, Jørgen Peder Hansen, Waldemar Laurson, Orla Møller, Orla Pedersen, Hans Pihl, Per Møller, Per Federspiel, Jens Frandsen, Nathalie Lind, Gerda Møller, Poul Schlüter, Weikop, Else-Merete Ross og Vivike.

Anden næstformand (Thestrup): Der er ikke mere på dagsordenen.

I skrivelse af dags dato meddeler økonomiministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til normeringslov for finansåret 1966-67.

Udvalget angående forslag til lov om ændring i lov om naturfredning har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Medlem af folketinget Skræppenborg-Nielsen har meddelt mig, at han ønsker til socialministeren at stille følgende spørgsmål:

„Er det rigtigt, at personer, der henvender sig i invalideforsikringsretten, kun i meget begrænset omfang kan få lejlighed til at tale med personale, der har myndighed til at træffe afgørelser?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Økonomiministeren (Ivar Nørgaard): Jeg har herved den ære for det høje ting at fremsætte forslag til normeringslov for finansåret 1966-67.

I henhold til § 46, stk. 3, i lov om lønninger og pensioner m. v. er der på normeringslovforslaget optaget en række forslag om omklassificering af lokale chefstillinger som følge af udviklingen i den siden 1958 forløbne 4 års periode. Denne omklassificering omfatter stillinger som stationsforstander, postmester, telegrafbestyrer, toldforvalter m. fl.

Medens en væsentlig del af de på normeringslovforslaget optagne stillinger ikke medfører nogen forøgelse af det samlede antal tjenestemandstillinger, idet der forudsættes nedlagt et tilsvarende antal stillinger i bundklasserne, er der på enkelte områder tale om en reel udvidelse af tjenestemandgruppen. Dette gælder således inden for politiet, hvor der bl. a. med henblik på en fortsat udbygning af færdselspolitiet er foreslået en forøgelse af politistyrken med 107 mand. Der er endvidere inden for undervisningsområdet stillet forslag om oprettelse af et antal nye stillinger såvel ved statens forskellige skoler som ved de højere læreanstalter, heraf 10 ingeniørdocenturer ved den nye afdeling af Danmarks ingeniørakademi i Ålborg. Ligesom de foregående år er der på det foreliggende normeringslovforslag medtaget det antal militære tjenestemandstillinger — i år i alt 91 — som der efter til- og afgang fra forsvarrets skoler